

KYRIER LVBELSKI

PISMO CODZIENNE.

Von Papen podniósł przyłbicę

Zapowiedź nowego kursu polityki niemieckiej

BERLIN 12.6. Kanclerz von Papen wygłosił na zebraniu plenarnym niemieckiej rady rolniczej mowę, która ma być ważną za programową. Mowa ta jest dowodem reakcyjnych tendencji nowego gabinetu. Kanclerz podkreśla na wstępie, że obecna zmiana gabinetu w Niemczech nie jest zwykłą tylko zmianą rządu lecz ma być zadokumentowaniem zasadniczej zmiany kursu polityki niemieckiej. Obecna sytuacja psychiczna i materialna narodu niemieckiego wymaga, by rząd uwolnił się ze wszelkich więzów i doktryn partyjnych. Kanclerz z naciskiem podkreśla, że sytuacja ta nie wytworzyła się z winy ostatniego rządu. Naród niemiecki będzie musiał ponieść jeszcze niejedną ofiarę, aby dojść do upragnionego celu: do odzyskania wolności wewnętrznej i na zewnątrz. Kanclerz czyni dalej aluzję do zniesienia ubezpieczeń socjalnych i twierdzi, że najskuteczniejszą metodą w dzisiejszej sytuacji gospodarczej będzie powrót do patriarchalnych, z woli boskiej ustanowionych stosunków między pracodawcą a pracobiorcą. Mowa ta spotkała się z bardzo ostrą krytyką demokratów, zwłaszcza zapowiedź zniesienia ubezpieczenia bezrobotnych i powrotu do patriarchalnych stosunków. Oburzony socjaldemokratyczny „Abend” twierdzi, że podobnie reakcyjnej i zacofanej

mowy nie słyszano w Niemczech nawet za czasów cesarskich. Mowa ta jest zapowiedzią pisaną „Vossische Zeitung” — powolnego obalania wszelkich zdobyczy socjalnych ostatnich lat 14. Nowy gabinet pragnie rządzić przeciwko woli wielkiej masy społeczeństwa.

Von Papen chce powrócić do roku 1860, a jedynym programem jego jest kurs cofania się wstecz — pisać nie należy o burżoazji „Berliner Tageblatt”. Prasa republikańska mowę tę wykończyła jako hasło wyborcze w kampanji przeciwko reakcji prawnicy.

Polsko-francuska grupa parlamentarna

podkreśla konieczność przymierza obu państw

PARYŻ, 11.6. (Pat.) Dziś odbyło się w Izbie deputowanych, pod przewodnictwem deputowanego Evaina, zebranie parlamentarnej grupy francusko-polskiej. Deputowany Evain w przemówieniu swym wskazał na pracę, dokonaną przez grupę w ciągu ub. kadencji parlamentu. Grupa wybrała nowy zarząd w następującym składzie: przewodniczący — deputowany Bibie, prof. prawa międzynarodowego na uniwersytecie w Bordeaux, wiceprzewodniczący: senatorzy Bompard, wicehrabia Cormudet i Courtier, oraz deputowani: Borel, Evain, Guernut, Lamoureux, Lefas, Molinie, Perreau-Pradier, Salles, Soulier. Wybrany został też stały komitet dyrekcyjny, którego sekretarzem generalnym pozostaje nadal p. Krakowski. Po

dokonaniu wyboru zarządu grupy zabrał głos przewodniczący deputowany Bibie, podkreślając znaczenie zblizenia francusko-polskiego i przedstawiając plan prac, jakie grupa mogła i z politykiem rozpocząć w ciągu ub. kadencji parlamentu. Deputowanym Guernut i Viennot powtórzono przygotowanie na najbliższe zebranie sprawozdania w kwestji stosunków niemiecko-polskich.

Uroczyste posiedzenie Polskiej Akademii Umiejętności

Przyznanie nagród z funduszu Barczewskiego

KRAKÓW, 11.6. (Pat.) Dziś o godzinie 12 w południe w wielkiej sali Polskiej Akademii Umiejętności odbyło się doroczne uroczyste publiczne posiedzenie Polskiej Akademii Umiejętności. Obecnością tę zaszczyli swoją obecnością ministrowie W.R. i O.P. Jędrzejewicz w zastępstwie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Ponadto przybyli przedstawiciele władz i instytucji naukowych z p. wojewodą krakowskim Kwasińskim na czele, zastępca dowódcy Korpusu, pułk. Bełostawski, wiceprezes miasta Kraków, Klimecki, rektor uniwersytetu ks. Michalski, kurator okręgu szkolnego, Nowicki i inni. Posiedzenie otworzył prezes Polskiej Akademii Umiejętności, prof. Kosteński witając p. ministra i dziękując za jego pośrednictwem Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej jako protektorowi za opiekę nad Akademią. Następnie sekretarz generalny prof. Kutrzeba odczytał sprawozdanie z czynności Polskiej Akademii Umiejętności za rok 1931/2, przed-

stawiając trudne warunki finansowe, za jakimi musi walczyć Akademia w dobie obecnego kryzysu, aby nie zaniedbać owoców pracy nad popieraniem rozwoju nauk. Po odczytaniu sprawozdania ogłosił p. sekretarz wykaz na wych. członków krajowych Polskiej Akademii Umiejętności wybranych na walnym zgromadzeniu w dniu 10 b.m. Ponadto walne zgromadzenie wybrało kilkunastu uczonych zagranicznych członkami Polskiej Akademii Umiejętności, który to wybór jednak jeszcze zatwierdzić musi Pan Prezydent Rzeczypospolitej. Po odczytaniu nazwisk nowych członków podał sekretarz do publicznej wiadomości, że walne posiedzenie członków Polskiej Akademii Umiejętności przyznało następujące nagrody: 1) nagrodę z funduszu Barczewskiego za dzieło historyczne profesorowi dr. Władysławowi Konopczyńskiemu p.t. „Kazimierz Pułaski” — tycyorys; Kraków-1931; 2) nagrodę z funduszu Barczewskiego za dzieło malarstwa L. Wyczółkowskiemu za obraz p. t. „Krucyfix Jadwigi” wykonany w r. 1931 i wywieszony w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego; 3) nagrodę im. Spasowicza oraz nagrodę miasta Krakowa profesorowi dr. Aleksandrowi Brücknerowi za dzieło „Literatura polska, początek, rozwój, czasów ostatnie” — Warszawa-1931 oraz za całą działalność naukową. Po sprawozdaniach prof. Juliana Kleiner wygłosił bardzo interesujący odczyt p. t. „Osobistość i wartości ponadczasowe w Faście Goethego” nagrodzone rzesztański odeskami, poczem prezes Polskiej Akademii Umiejętności prof. Kosteński zamknął doroczne posiedzenie dziękując p. ministrowi i wszystkim obecnym za przybycie.

Na karę śmierci

skazany zostanie zamachowiec Bovone

RZYM, 12.6. Wobec przekazania sprawy zamachowca Sbardelotta trybunałowi specjalnemu, prasa włoska w ostrych słowach domaga się najsurowszej kary. Nie ulega wątpliwości, że sprawca zamachu skazany będzie na karę śmierci. We wtorek rozpoczyna się w Rzymie proces terrorystów antyfaszystów. Główny oskarżony, Bovone, zabił podoficera karabinierów. Odkryto u niego

bomby a u towarzyszy dynamit. Z aktu oskarżenia wynika, że planował on zamach na premiera Mussoliniego. „Corriere Della Sera” zaznacza, że Bovone zarówno materiały wybuchowe, jak i pieniądze otrzymał od grupy antyfaszystów, mieszkających w Paryżu. Bovonowi grozi kara śmierci, a o długoletnie więzienie współoskarżonym.

Ran pokonał Volkmar

WARSZAWA, 12.6. (Tel. wł.) Wczoraj na przepelnionym do ostatniego miejsca stadionie sportowym K.S. „Legia” odbyło się sensacyjne spotkanie bokserkie pomiędzy kandydatem na mistrza świata w boksie, znanym bokserem polskim Edwardem Ranem a Niemcem Volkmar. Doskonale broniący się Volkmar, w ósmej rundzie, uległ znakomitemu, naszemu bokserowi.

Rozentuzjuszowana publiczność wyniosła Rana z ringu na rękach wśród niemilkących okrzyków.

Stow. Obrońców Kresów Wschodnich

powstaje w Warszawie

W końcu maja r. b. odbyło się zebranie konstytucyjne Stowarzyszenia b. Obrońców Kresów Wschodnich. Nowa ta organizacja z siedzibą przy ul. Żurawiej 13 m. 1, na czele której stoi gen. dyw. Leonard Skierski, obrala sobie za cel zjednoczyć wszystkie małe lokalne organizacje, znajdujące się na Kresach Wschodnich dla ochrony i ugruntowania polskości na wschodnich rubieżach Polski. Z terenu Warszawy już kilka organizacji zgłosiło swój akces do Stowarzyszenia, a m. in. i stołeczny okręg Legii Powstańców Wotyńskich, której b. pre-

zes p. Szymon Optyłowicz jest właściwym inicjatorem i twórcą nowej organizacji, a obecnie jej pierwszym wiceprezsem. Organizatorzy mają wystąpić do P. Marszałka Piłsudskiego z prośbą o objęcie protektoratu nad Stowarzyszeniem. W skład prezydium honorowego wchodzi: marszałek senatu Raczkiewicz, gen. Żeligowski, gen. Rydz-Smigły, gen. Osipiński, gen. Dreszer i inni. Niewątpliwie organizacja ta znajdzie jaknajwiększe poparcie wśród społeczeństwa, a także wśród b. Obrońców Kresów Wschodnich.

Nowe przedsiębiorstwo państwowe

Państwowy Monopol Solny

WARSZAWA 12.6 (tel. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów, uchwalona została ustawa powołująca do życia nowe przedsiębiorstwo państwowe p. a. Państwowy Monopol Solny. Przedmiotem przedsiębiorstwa będzie wydobycie i sprzedaż soli na terenie całej Polski. Rozporządzenie wykonawcze

do wspomnianej ustawy ukaże się niezadługo, tak iż nowe przedsiębiorstwo rozpocznie swoją działalność z dniem 1 lipca r. b. W skład Państwowego Monopolu Solnego wejdą dotychczas istniejące instytucje, zajmujące się wydobyciem i obrotem soli, a mianowicie Dyrekcja Soli Państwowych oraz Biuro Sprzedaży Soli.

Hausner odnaleziony

Polaki lotnik oceaniczny, Hausner został odnaleziony na oceanie przez statek angielski. Bohaterski lotnik był w stanie zupełnego wyczerpania, zdołał tylko powiadzić: „Zawładźcie żoną i ratujcie samolot”. Pilniżka szeszagóły jutro.

Dramat miłosny w Lublinie

Student zastrzelił narzeczoną, a później siebie

Wczoraj w godzinach popołudniowych miasto nasze obiegła lotem błyskawicy wiadomość, o strasznym dramacie miłosnym, jaki rozegrał się w domu nr. 6 przy ul. Konopnickiej. Do mieszkania pp. Peńców przyszedł student Tadeusz Zwoliński pragnąc się widzieć ze swą narzeczoną Marią Peńkową. Jaka była treść rozmowy, nikt nie wiadomo, w pewnym jednak momencie Zwoliński wy dobył błyskawicznym ruchem rewolwer i

celnym strzałem skierowanym w głowę położył Peńkową trupem na miejscu, następnie przyloczył rewolwer do skroni i za chwilę padł obok niej nieżywy. Na odległość zbiegli się domownicy i sąsiedzi, „oczom których przedstawił się okropny widok. Zauważony lekarz stwierdził śmierć obojga. Na miejsce przybyły niezliczone wiozki pogotowia policyjnego, wzywające do pomocy. Blizsze szczegóły podamy jutro.

Z Berlina piszą, że dyrektor banku Karol Dubs popełnił onegdaj wieczorem samobójstwo. W czasie nieobecności żony powiesił się. Powód samobójstwa dotychczas niewyjaśniony.

Naród bez spójności

Przejęcie władzy w Niemczech w ręce grupy wojskowo-biurokratycznej, wyrosłej w Prusach Wschodnich i najbliższej związanej z tamtejszym przetrwałym feudalizmem, ma znaczenie dziejowe. Wracają na widownię żywioły, które wywierały silny wpływ na przedwojenne rządy Niemiec-hohenzollernowskich. Otworzył im dojście do władzy marszałek Hindenburg, który zrodzony w r. 1848 w Poznaniu w pruskiej rodzinie wojskowo-szlacheckiej, a tego właśnie gniazda wyszedł i cierpliwie czekał na bankrutstwo systemu weimarskiego, aby z nim się zsolidaryzować.

Ze nowy kanclerz Rzeszy, p. Franz von Papen pochodzi z katolickiej szlachty nadreńskiej, jest to na ile środowisko, które doszło w Niemczech do władzy szczególnie, oczywiście bardzo zmiennym, jakby wyjątkiem od reguły, z którego wysunąć konsekwencje byłoby może jeszcze rzeczą przedczesną; niewątpliwie zresztą szczęśliwie ten odegra pewną rolę w dalszym rozwoju sytuacji niemieckiej.

Sytuacja ta rozwija się pod znaniem walki wyborczej, a za tem z jednej strony buntu obozu weimarskiego, reprezentowanego przez żywioły socjalistyczne i centrowe przeciwko jego e. lektowi, Hindenburgowi, z drugiej zaś strony zwycięskiego pochodu obozu narodowo-socjalistycznego, hitlerowskiego, który może występować w związkach taktycznych z nowym systemem, reprezentowanym przez Papena, a zwłaszcza przez gen. v. S. Heichera, ale który od tego systemu wiele się różni genezą, dynamiką i tendencjami reprezentowanych przez siebie środowisk.

Trudno pojąć, — pomimo, że dziś okoliczności nagłej zmiany systemu zostały już w całości ujawnione, — jak mogło dojść w Niemczech do rządów środowiska, niemal zupełnie oderwanego od powojennej rzeczywistości społecznej tego kraju. Zwrócić tu ma wszelkie cechy katastrofy, zagrażającej w wysokim stopniu spójności Rzeszy, która — pamiętajmy o tem — jest do dnia dzisiejszego raczej blokiem państw, aniżeli zjednoczonym państwem. Reakcja na zmianę systemu musi być i już jest renesans regionalny, a nawet separatyzm krajowych, które nieco zatępiła konstytucja weimarska, ale które budzi znowu do istnienia przywrócenie systemu Hohenzollernów, bez Hohenzollernów (braku tu właśnie tej moralnej i materialnej więzi jaką stanowiła korona cesarska) — mieć na głowach następców zwycięzcy z pod Sedanu).

Już dzisiaj krąży pogłoski o

rozwoju prądów separatystycznych w Bawarii, jako państwie, zachowującym najwyraźniej swą odrębność i luźnie tylko związanym z resztą Rzeszy. Przeciwnie stawiając się rządowi junkrów pruskich w Rzeszy, zbuntowana Bawaria (ściślej: rządząca w tym kraju katolicko-włoszkańska Bayerische Volkspartei) rozważa podobno ewentualność oderwania się od Rzeszy i utworzenia katolickiego państwa bawarsko-austriackiego, które miałoby możność rozwoju pod egidą Francji. Pogłoski te, kolportowane przez hitlerowską opozycję w Bawarii (Monachium jest wszak kolebką i krążył ruchem narodowo-socjalistycznym), w ten ujęciu dają się sprowadzić do manewru wyborczego, mającego skompromitować rząd bawarski, a jednak „niema dymu bez ognia”, o czem najodwrotniejszą przekonywa kampania prasowa „Bayrische Volkszeitung”.

Opowiadając się bowiem za fuzyją centrum i „Bayrische Volkspartei” (oddzielonej od centrum po r. 1918), organ norymberski podnosi, że powody, dla których bawarscy katolicy oddzieliли się od centrum są już nieaktualne, od czasu, jak centrum straciło władzę w Berlinie; centrum musi bowiem zerwać z centralizmem, narzuconym mu przez Erzberga i wrócić do pierwotnego programu; przyjmując zasadę: „jedność w rzeczach niezbędnych, a w innych sprawach niepodległość i wolne samostanowienie krajów związkowych”. Deklaracja ta rzuca snop światła na nastroje katolików niemieckich wobec upadku systemu weimarskiego. A jest tedy, wielce prawdopodobnie, że centrum pokonane w Berlinie, wróci do swej tradycyjnej roli czynnika reprezentującego regionalne dążenia katolickiego Północy i Zachodu Niemiec w walce z zjednoczonym narodem i państwem niemieckim imperjalizmem i militarystycznym zacięciem pruskim.

Rolę tej opozycji Północy przeciwko Północy do niedawna spełniał kierunek narodowo-socjalistyczny ze swej głównej kwatery monachijskiej i pod wodzą Austriaka, zwalczający centralizm berliński, — systemu republikańsko-weimarskiego. Od r. 1930 w rozwoju ruchu, kroczącego pod sztandarami Hitlera, nastąpił formalny przełom; polegający na wysunięciu się w tym ruchu — na pierwszy plan — właśnie terytorjów pruskich, opianowanych przez te wulucyjną — psychologiczną — przewrotność nacjonalistycznego. Takiej zmiany środowisk nie można dokonywać bezkarnie, jakie będą jej konsekwencje w dalszym rozwoju ruchu hitlerowskiego, okaże już najbliższa przyszłość.

W każdym razie ruchowi hitle-

rowskiemu zagrozić objaw specyficznie niemiecki, a mianowicie brak kohezji, maskowany przez militarystyczną dyscyplinę pozorowanej jedności. Znawcy stosunków niemieckich podnoszą niejednokrotnie, że — pomimo, iż formalnie zjednoczenie Niemiec nastąpiło przed sześćdziesiąt laty, a za tem dzisiaj żyjące masy narodu niemieckiego wychowały się już w zespolonej „Rzeszy” naród niemiecki dotąd nie osiągnął zespolenia psychicznego i wszystkie dawne separatystyczne nuty w nim pod powierzchnią formalnej jednolitości — katastrofa cesarstwa, które od r. 1871 do r. 1918 — jednocześnie Niemcy, musiała przyczynić się do utrzymania tego statusu rzeczy, a w równym stopniu li — mając oddziaływać na zespolenie Niemiec przeżywaną przez nie obojętnie rozpad republiki weimarskiej — Obóz narodowo-socjalistyczny stanowi jeszcze ostatni czynnik, mogący przebudować Niemcy i zespolić je w procesie rewolucji ustrojowej; jest jednak do syć problematyczne, czy obóz ów sprosta tak trudnemu zadaniu.

K. Z.

Wystawa Polskiej Sztuki Kościelnej

W dniu 11 czerwca odbyło się w Warszawie, w Zachęcie — proczyste otwarcie wystawy Sztuki Kościelnej z XVIII, XIX i XX wieku.

Wystawa obejmuje prace polskich artystów z wieku XVIII, XIX i XX, pochodzące z kościołów, klasztorów i zbiorów prywatnych. Ogólna ilość dzieł u-

zyconych przez posiadaczy oraz nadesłanych przez artystów wynosi 285 i reprezentuje pokazy dorobek w dziedzinie sztuki kościelnej.

Nagół wystawa przedstawia się imponująco i zaciekawiąco wieloma dziełami mistrzów dawnych i współczesnych.

Z. U. P. U. zaciąga pożyczkę

Rada zarządzająca związku zakładów ubezpieczeń pracowników umysłowych zrzędywała z wykonania uchwały, aby okres składowy, upowazniającej bezrobotnych pracowników umysłowych do pobierania zapomogi w ciągu 9 miesięcy, podnieść z 24 do 30 miesięcy. Wykonanie tej uchwały wymagałoby zmiany statutu, co narazie nie jest zamierzone.

Zakład ubezpieczeń pracowników umysłowych w Warszawie wypłaca ubezpieczonym znacznie więcej, niż wynosi składki. Wpłata zapomóg wynosi obecnie około 1400 tysięcy złotych miesięcznie, wpływ ze składek ubezpieczonych sięgają 700 tysięcy złotych. Rezerwy Z. U. P. U. na pokrycie tej różnicy wystarczą jeszcze na okres najbliższych trzech miesięcy.

Wobec wyczerpania się rezerw, zarząd Z.U.P.U. zwrócił się

do Banku Polskiego i do Banku gospodarstwa krajowego o pożyczkę 4 milionów złotych celem przetrzymania niepomyślnego okresu.

Strajk drukarzy lwowskich zlikwidowany

W ubiegłą sobotę w okręgowym inspektoracie pracy podpisana została umowa między związkiem właścicieli drukarni, a delegatami zrzeszenia pracowników drukarskich „Ognisko”. Na mocy której umowy zakończono kilkudniowy częściowy strajk czerców we Lwowie. Umowa ta, która doprowadziła do obniżenia dotychczasowych plac czerców, wchodzi w życie dn. 12 b. m. i obowiązuje na okres 6 cju miesięcy do dnia 30 listopada b.

Na niepewnych drogach

(Francuzi mają pieniądze, skarb francuski pusty. Anglicy boją się wydawać pieniądze. Poczuć niepewności na rynku światowym.)

Sprawa sytuacji finansowej Francji nie jest dla nas objętą, w niemałej mierze — bowiem zależy od niej kwestja pożyczki. Faktem jest, że w piwnicach czy w skarbcach banków francuskich leży obecnie około 60 (słownie: sześćdziesiąt) miliardów franków. — Za pieniądze te, ludzie którzy je tam złożyli, nie pobierają żadnych procentów. Są zadowoleni, że ktoś im te pieniądze wziął, schował i że je trzyma. Z tego jednak nie wynika wcale, — ażeby sytuacja finansowa Francji nie była doskonała. Wynika tylko tyle, że Francuzi mają dużo pieniędzy, z którymi nie wiedzą co zrobić i których się boją puścić w obieg. Pieniądze te są odciągnięte od życia

gospodarczego, — zatem jest ono pozbawione dopływu sil. — Niebezpieczeństwo sytuacji finansowej Francji leży nie tyle w deficycie, którym skończył się rok ubiegły i którym skończyć się musi rok bieżący, — ile raczej w wyczerpaniu wszystkich finansowych rezerw państwa i w odrzuceniu potrzebnych kroków sanacyjnych. Nowy rząd musi przeprowadzić bardzo poważne oszczędności, bo kasy państwa są puste, a rząd ma do spełnienia cały szereg zobowiązań, a nawet cały szereg długów w bankach prywatnych. — W najbliższej przyszłości spodziewać się należy emisji państwowych, na które rynek francuski okaże się najprawdopodobniej chłodnym. — Przed nowym rządem stoi zatem, jako poważne zadanie, doprowadzenie budżetu do równowagi, i wszczęcie polityki jakiegoś poparcia życia gospodarczego.

ne w podpis firmy, kursowały na rynku. — Faktem, wobec którego stoi Anglja, jest niezmiernie skurczenie zapotrzebowania kredytów, co jest wynikiem wielkiej nieufności, którą hamuje rozszerzenie kredytu. To ściśnienie kredytu na rynku angielskim jest objawem pokrewnym, jak we Francji i jest wynikiem braku zaufania, z czem łączy się także niemożność podniesienia cen, a więc stan pewnego stałego kurczenia się rozmiaru obrotu.

I w Anglii wiele się mówi teraz o możliwości ożywienia życia gospodarczego, przyczem wysuwa się ten sam środek, który stosowany jest we Włoszech, a więc wszczęcie jakichś wielkich robot publicznych. Nie ulega wątpliwości, że Anglja prędko sobie na to może pozwolić, aniżeli Włochy, tylko liczy się — więcej — z momentami gospodarczymi, aniżeli z czynnikami ambicji narodowej. Anglja zdecydowała się na ważny krok, kiedy odstąpiła od standardu złota. Jak się pokazało, nie dało to spodziewanych rezultatów. Anglja znajduje się obecnie w stanie pewnej niepewności co do dalszej drogi swoich finansów. — Ta niepewność ciąży na niej bodaj silniej jeszcze, aniżeli ogólna nieufność co do sytuacji finansowej. I dlatego liczyć się trzeba z tem, że w bliższej przyszłości rola Anglii na rynku światowym może być raczej doradcza, czy też powiernicza; aniżeli bezpośrednio zyskująca.

Baczność legionistów

Komisja Krzyża Legionowego przypomina, że termin składania zgłoszeń o przyznanie Krzyża Legionowego mija w dniu 1 sierpnia b. r.

Sekretariat komisji udziela wszelkich informacji i wydaje formularze zgłoszeń w poniedziałki i czwartki w godzinach 18—19, Warszawa, ul. Foksal 18, w lokalu zarządu głównego związku legionistów polskich. Formularze zgłoszeń są również wysyłane na prośbę listownie.

Nowe opłaty stemplowa

„Monitor Polski” z dn. 11 b. m. zamieszcza rozporządzenie ministra reform rolnych z dnia 14 kwietnia, wydane w porozumieniu z ministrem skarbu w sprawie opłat za odrywy i odpisy dowodów pomiarowych wydawane przez urzędy ziemskie na żądanie stron zainteresowanych.

Nadzwyczajne rozjemstwo w zatargach Między kapitałem a pracą

Jak donosi prasa warszawska, w ministerstwie Pracy przygotowany jest obecnie projekt dekretu o nadzwyczajnym rozjemstwie przymusowym w sporach pomiędzy kapitałem a pracą.

Nadzwyczajne rozjemstwo przymusowe stosowane będzie przy zatargach w tych dziedzinach pracy, które z charakteru swego posiadają znaczenie ogólnopolskie, względnie użyteczności publicznej.

Myślą przewodnią tego dekretu jest szybkie załatwienie zatargów w tych dziedzinach

pracy. Przymusowe komisje rozjemcze zwolnione będą przez ministra pracy.

W skład komisji wchodzić będą lawnicy, mianowani przez obie strony, to jest pracodawców i pracowników, oraz delegaci Ministerstwa przemysłu i handlu, sprawiedliwości i pracy. Orzeczenia tej nadzwyczajnej komisji rozjemczej będą obowiązujące i ostateczne dla obu stron. Komisja rozjemcza, zwolniana będzie dla każdego zatargu oddzielnie w nowym składzie i po załatwieniu zatargu będzie rozwiązywana.

Sprawy podatkowe i skarbowe.

Możliwość ulg w spłacie zryczałtowanego podatku obrotowego

Ministerstwo Skarbu zgodziło się, w myśl wniosku organizacji kupieckich, do wydania upoważnienia dla izb skarbowych do udzielania w wyjątkowych wypadkach i na indywidualne podania płatników zryczałtowanego podatku obrotowego, ulg w spłacie zaległych rat tegoż podatku. Ułgi muszą się opierać na podstawie art. 94 Ustawy o podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 17

poz. 110 ex 1932), a mogą być przyznawane w razie stwierdzenia znacznego spadku obrotów w latach 1931 i 32 w porównaniu z obrotem, przyjętym za podstawę do obliczenia zryczałtowanego podatku.

Powyższe postanowienie Ministerstwa Skarbu, zawarte są w okólniku tegoż Ministerstwa z 18.V. 1932 L. D. V. 15970/4.32.

Jak mają opłacać zryczałtowany podatek obrotowy pracowni rzemieślniczej VIII kat. powstałe w r. 1932

Prowincjonalne władze skarbowe ujawniają wątpliwości, w jaki sposób mają opłacać zryczałtowany podatek obrotowy, powstałe w ciągu roku 1932 pracowni rzemieślniczej i rękodzielniczej, wykupującej VIII kat. świadectw przemysłowych, a zatrudniające nie więcej niż jednego najemnika.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z 18.V. 1932 L. D. V. 15970/4/32 ustaliło, iż przedsiębiorstwa te podlegają obowiązku opłacania zryczałtowanego podatku obrotowego od chwili zaistnienia ich obowiązku podatkowego.

Jak wiadomo, przedsiębiorstwa omawiane opłacać mają podatek zryczałtowany w wysokości 16 zł, rocznie. Obecnie Ministerstwo Skarbu we wspomnianym okólniku wyjaśnia, że o ile moment powstania obowiązku podatkowego tego rodzaju - nowopowsta-

łego przedsiębiorstwa nie pokrywa się zupełnie z okresem rocznym, to wysokość zryczałtowanego podatku należy obliczać od chwili powstania obowiązku podatkowego do końca 1932 roku, całością należycie podatkową w wysokości 16 złotych podzielić przez 12 miesięcy, a uzyskamy iloraz przedstawiający należność podatkową za jeden miesiąc pomnożony przez 9 miesięcy tego roku, w którym pracownia będzie czynna (od 1 kwietnia do 31 grudnia 1932). W ten sposób uzyskamy cyfrę: $(16 : 12) \times 9 = 12$ złotych.

Do sumy powyższej doliczamy 10 proc. dodatku nadzwyczajnego, oraz dodatek komunalny. Należycie w ten sposób obliczoną należy wpłacić w trzech równych ratach kwartalnych w dniach: 15 lipca, 15 października i 15 grudnia 1932 r.

Stawki opłat stempelowych

Dnia 18. maja r. b. weszły w życie nowe stawki opłat stempelowych od niektórych umów, od pełnomocnictw, podań administracyjnych, podatkowych i t. p., ujednoliconą nowelą z 18 marca 1932 r. Niniejszym podajemy najwazniejsze informacje z nowej ustawy, mającej znaczenie dla obrotu i praktycznego użytku.

Zasadnicza opłata od pełnomocnictwa została z 3 zł. podwyższona na 5 zł. Pełnomocnictwa do sądów grodzkich, pokoju, przemysłowych, urzędów nju i sądów pracy podlegają opłacie tylko w kwocie 1 zł. Pełnomocnictwa do zastępstwa przed innymi sądami i urzędami publicznymi - 3 zł.

Stempel do podania do władz i urzędów państwowych wynosi będzie odąd zasadniczo 5 zł. (dotąd 3 zł.). Natomiast wedle dotychczasowych stawek będzie się stempelowało po Jania, w którym stempel zała zmiany decyzji w przedmiocie daniny publicznej (podatku opłaty od cła), a więc przedstawienia, odwołania, rekursy itp. w tych sprawach. Opłata stempelowa od tych ostatnich podań wynosi 2 zł. Jeśli jednak suma sporna nie przewyższa 100 zł., to opłata przy sumie spornej, przewyższającej 50 zł., wynosi - 50 gr. przy sumie zaś nieprze-kracającej 50 zł., podanie wolne jest od opłaty. Uwolnione zostały od opłaty zaliczki do odwołań, rekursów i przedstawień w przedmiocie daniny publicznej, egzemplarze dalsze tych podań, oraz odpisy.

Podania innej treści, dotyczące się danin publicznych (np. prośby o odroczenie podatku lub oświadczenia wykonalności itp.) podlegają opłacie w kwocie 3 zł.

Od świadectw, wydawanych przez urzędy państwowe i notariuszy należy się opłata w kwocie

5 zł., wydawanych przez sądy - 3 zł. Opłacie 2 zł. od każdej strony, choćby zaczętej, podlegają wypisy z aktów notarialnych, lub sporządzone, przez urzędy państwowe, dalsze egzemplarze dokumentów urzędowych, oraz odpisy i wyciągi, sporządzone i poświadczone przez notariusza podlegają opłacie - 50 gr.

Poświadczenie zgodności z pierwotem wódropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędowo (przez same strony) podlegają opłacie w razie poświadczenia przez notariusza - 50 gr., a w razie poświadczenia zgodności przez urząd państwowy - 1 zł. od każdej, choćby zaczętej strony.

Poświadczenie własnoręczności podpisu lub znaku ręcznego przez urząd państwowy podlega opłacie - 1 zł. od 50 gr.

Na 5 zł. podwyższona została opłata od kaucji; na zabezpieczenie kredytu wekslowego i służbowego, oraz kaucji, zapobiegającej uchyleniu się obwinionego od sędziwa i kary, oraz od pism, stwierdzających udzielenie poręczenia (poręki) i stwierdzających umowę w przedmiocie otwarcia kredytu wekslowego.

Kwity z odbioru pieniędzy i papierosów wartościowych będą odąd stempelowane zamiast za 50 gr. stemplem za 25 gr. Wolne są od tej opłaty kwity na uiszczenie sumy, należnej z powodu sprzedaży monet, środków płatniczych zagranicznych, lub złota i srebra w sztabach lub papierów wartościowych, albo na mocy weksłu, czeku, przekazu (między handlującymi), składowego do wodu zastawniczego, lub oblihu na zlecenie, jak również pokwitowania z odbioru kupionych monet, środków płatniczych zagranicznych, lub papierów wartościowych, a wreszcie - z odbioru czeku.

List przewozowy podlega opłacie 10 gr. o ile chodzi o przesyłki, należące do kategorii przesyłek drobnych, oraz o wszelkie przesyłki niekolejowe, a w wysokości 1 zł., o ile chodzi o inne przesyłki kolejowe. Przyjęcie na przechowanie rzeczy ruchomych podlega obecnie opłacie 1 zł. z wyjątkiem przechowania papierów wartościowych, które podlega opłacie 0,02 proc. od nominalnej wartości, o ile przyjmuje na przechowanie osoba zawodowo tem się trudniąca. Opłata od zezwolenia na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa, wymagającego koncesji, wynosząca dotychczas 20 zł., została podwyższona do 40 zł.

Wycieczka krajoznawcza

Lubelski oddział P. T. K. zorganizował w ubiegłą niedzielę pieszą wycieczkę krajoznawczą do Jakobowic Murowanych, k/Lublina.

W wycieczce wzięło udział zaledwie sześć osób.

Z rącha wydawniczego

„Niepodległość” (zeszyt dwunasty)

„Niepodległość”, czasopismo poświęcone dziejom polskich walk wywolenczych w dobie po powstańczej, wydawane pod redakcją b. ministra Leona Wasilewskiego przez zasłużony już dzisiaj Instytut Badania Najnowszej Historji Polski - z każdym zeszytem rozwija się coraz bardziej korzystnie. W trzecim roku swego istnienia, zdobywając skupię wokół siebie cały szereg poważniejszych piór historyków - „Niepodległość”, ogłaszając niezmienne interesujące rozprawy, pamietniki i dokumenty - uzyskała sobie nie tylko doskonałe imię wśród inteligencji polskiej i kół naukowych; ale i również niemałą rzeszę czytelników i prenumeratorów.

Tym ostatnim, z niecierpliwością oczekującym pojawienia się każdego nowego zeszytu - dwunasty z ręką zeszyt „Niepodległości” nie przyniesie rozczarowania. W dziale rozpraw i artykułów zawiera ostatni zeszyt b. interesująca, oparta na źródłach raperswilewskich praca dr. Heleny Wiewiórowskiej, kręjąca dzieje zjednoczenia Tow. Mi. Polskiej zagranicą (1887 - 1914), szkie zasłużonego pracownika niepodległościowego - Kazimierza Pietkiewicza p. t. „Mojesz Łurje i Raboczeje Znamia” - nawiązującego do pierwiocja socjalistycznych prac w Polsce i na obszarze Rosji, dalszy ciąg żywych i zajmujących „Wspomnień uczestnicy i nauczycielki” p. t. „Wspomnienia Stanisława Nowosińskiego z czasów rewolucji 1905 roku i późniejszych walk o niepodległość”, oraz bardzo cenne wspomnienia gen. Józefa Olszyna-Wilczyńskiego p. t. „Z dziennika Bruzyna”.

W dziale „dokumentów zawiera ostatni zeszyt „Niepodległości” dalszy ciąg rewelacyjnych materiałów odnoszących się do projektów Rosji z lat 1915 - 1916 w sprawie urządzenia „polskiego kraju” zaś w „Miscellaneach” drukuje cały szereg cennych przyczynków, wśród których na pierwszy plan wybija się bardzo interesujące wspomnienia Stanisława Czarnieckiego o „Wyprawach do dziełcu” z „Pawia ka”. Zeszyt amiatka bogaty dzieł sprawozdań i recenzji, z obszernym omówieniem przez Leona Wasilewskiego kapitalnej pracy Jana Kucharzewskiego „Od białego cesarza do czerwonego”.

Z Lublina i okolicy

REPERTUAR WIDOWISKOWY

TEATR MIEJSKI: „Halka”.
KINO „CORSO”: „Dwa serca - białe i walce taki”.
KINO „PALACE”: „Czarna gardła”.
KINO „ADRIA”: „Ulice potępionych dusz”.
KINO „ITALJA”: „Marynarska struka miłości” i „Zemorskie diabły”.
KINO „GWIAZDA”: „Podcięte skrzydła”.
KINO „VENUS”: „Szpieg”.

KRONIKA

W setną rocznicę III cz. Dziadów Mickiewicza. W sobotę, dnia 18 b. m. o godzinie 8-jej wieczorem w gimnazjum „Szkoła Lubelska” ul. Powiatowa 11, odbędzie się publiczne posiedzenie komisji filologicznej towarzystwa przyjaciół nauk w Lublinie, z odczytem p. wiz. Stanisława Komara p. t. „Kilka myśli o trzeciej części Dziadów Mickiewicza”. Wstęp wolny dla członków komisji, członków koła polonistów i dla gości, którzy swą obecnością zechcą uczcić setną rocznicę powstania Dziadów drzeżeńskich. Można się spodziewać, że temat odczytu, osoba prelegenta i charakter uroczystości, związany z doniosłą rocznicą, powstania zawsze żywego i nieśmiertelnego dzieła Mickiewicza zgrupują w sali odczytowej liczną i doborową publiczność lubelską.

Przejażdżka kajakami po Bystrzycy. 8-ma L. D. H. począwszy od d. 12 do 18 b. m. w godzinach od 3-jej do 9-jej wieczorem urzędu przejażdżki na kajakach po Bystrzycy. Przyściół dla kajaków znajduje się obok mostu na Jąkach (przy Al. Marszałka Piłsudskiego).
Wystawa koni i buhał. W dniach 19, 20 i 21 go b. m. Lub. Tow. Hod. Konia Szlach. urzędu na placu wystawowym przy ul. Lipowej doroczną wystawę koni i buhał połączoną z premjowaniem.

Wystawa robót ręcznych. W domu parafialnym przy ul. Bernardyńskiej Nr. 5 otwarta będzie dziś i jutro w godzinach wieczorowych wystawa ręcznych robót kobiecych - na zakończenie 5 cło miesięcznego kurau kroju i azycla.

Dzielny pocztyljon odparł napad bandytów

W ubiegłą sobotę na pocztyljona wiozącego pocztę z Bychewo do Niedrzyżycy napadło w lesie 2-cho bandytów, którzy oddali doń strzałę, a następnie rzucili się do rabunku pieniędzy. Ciężko ranny pocztyljon zdołał jeszcze wydobyć rewolwer, z którego poczał ostrzeliwać rabusiów. Napastnicy zrezygnowali z pieniędzy i uciegli. Rannego przewieziono do szpitala.

Katastrofa lotnicza w Ciechocinku

CIECHOCINEK, 12.6. (Pał.) W ubiegłą sobotę, o godz. 18.15 wydarzyła się tu katastrofa lotnicza. Samolot Aeroklubu Warszawskiego R. W. D4 S. P. - A. E. Z. przy lądowaniu skapotał. Por. pilot Mieczysław Pronaszkowski doznał ogólnego poitoczenia i szoku nerwowego. Samolot zdruzgotany.

PROGRAM RABJOWY WARSZAWY

PONIEDZIAŁEK 13.6.
12.15 płyty. 13.35 płyty. 15.10 płyty. 15.40 płyty. 16.35 komunikat c. b. h. 16.40 pogadanka po francusku. 17.00 koncert popiel. 18.00 „dziwoki” arabskie”. 18.20 muzyka lekka. 19.35 dziennik radjowy. 19.45 skrzynka rolnicza. 20.00 „Hrabia Luksemburg”. 22.00 „Wizyta w Reszynie”. 20.15 komunikat meteor. 22.25 odczyt po francusku. 22.40 wiadomości sportowe. 22.50 muzyka taneczna.

Karambol na Kalinowszczyźnie

Samochód wpadł na furgon z pieczywem

Onegdaj nad ranem na przedmieście Kalinowszczyzna miał miejsce niezwykły wypadek samochodowy, który na szczęście skończył się bez ofiar w ludzkości.

Od strony miasta z dużą szybkością podził samochód marki „Z” własność jednego ze znanych ziemian okolicznych p. R., za kierownicą którego siedział sam właściciel. W tymże samym kierunku jechał środkiem ulicy, furgon z pieczywem jednej z piekarni lubelskich.

Przy wymijaniu samochod prowadzony widocznie dość wprawna ręką, uderzył nagle w tył furgona.

Woznica wysadzony z koła, spadł na ziemię, a tył furgona został całkowicie rozbity. Mocno uszkodzony został również, samochód jego kierowca zaś wyszedł z wypadku bez szwanku.

Policja spisała odpowiedzi protokół.

B. rosyjskie Towarzystwa Ubezpieczeniowe wypłacają zaliczki na poczet roszonej

Komitet likwidacyjny do spraw b. rosyjskich osób prawnych, po czynając od dnia 1 lipca 1932 roku, przystępuje do wypłaty zaliczek na poczet roszonej, przyległych do samej likwidacyjnej b. rosyjskiego Towarzystwa ubez-

pieczeń:
1) „Rosja” w wysokości 6 proc. przyjętej do masy kwoty. 2) „St. Petersburgskie” w wysokości 4 proc. przyjętej do masy kwoty. 3) „Zycie” w wysokości 2 proc. przyjętej do masy kwoty.

Zadłużenie majątków ziemskich w b. Kongresówce

Ogólna suma zadłużenia majątków ziemskich b. Kongresówki w Tow. kr. z. w Warszawie wynosi 253 miliony złotych, z czego 143 miliony - w złotych obiegowych, 110 milionów - w pożyczkach złotych w stocie i w dolarach.

Obszar ziemi stanowiący zabezpieczenie tych pożyczek wynosi 1,570 tysięcy hektarów. Z tegoż zadłużenia w procentach i procentów wynosi 31,5 mil. złotych.

